

Izbaja vsako soboto
in je za naročnike „Našega
Lista“ v kamniškem okraju
brezplačen.

Kamničan

Oglasi se računajo
tristopna petit-vrsta po 10 v.
za enkrat, za večkratno ob-
javljenje po dogovoru.

Naše šolske razmere.

Nadaljevanje.

Navdušenja iščemo zastoj za boljše šolske razmere, ni niti navdušenja niti le malce zanimanja za to, kar bi prav za prav morala biti življenska naloga vsakega, ki želi svojim otrokom boljše bodočnosti. Ne živimo več v oni dobi, ko je bil že grozno učen dotični, ki je poznal le par črk. Časi, ko so imeli celo kralji in cesarji svoje ljudi, ki so edini znali pismeno občevati, so zdavnaj, zdavnaj minuli. Danes živimo v času, ko odločuje bistri um na vseh poljih, bodisi obrtnik, tovarnar, kmetovalec ali učenjak, vsak mora delati ne le mehanično z rokami, temveč tudi z glavo. Kdor boljše porablja svoje možgane, nadkrili svojega nasprotnika, celo vojske, v katerih je odločeval nekdanj pogum, moč in srčnost, vodi danes znanost in odločuje njih izid. Kmetovalec, ki računa danes s časom in ne stoji na stališču, da se obdeluje zemljišče po starem kopitu ter je pristopen novodobnim napravam, izkorišča lažje in boljše svoja posestva, kakor starokopitnež. Kako bi mogel n. pr. ameriški kmet uspešno konkurirati z našim, ko bi ne imel v pomoč modernih strojev? Navedli bi lahko za vsak stan posebej velik hasek, ki ga ima od dobre šolske podlage, mislimo pa, da je vsakdo o tem sam prepričan.

Čuditi se je, da najdemo v današnjem času celo protivnike razširjenju in izboljšanju šol, posebno naših klavnih šolskih razmer. Žal, da je tako v našem malem mestu. Leta 1901 meseca aprila je dovolil dež. šolski svet naši dekliški šoli, da lahko osnuje četrty razred. Sicer bi bilo to le malo izboljšanje sedanjih kričečih razmer, a pozdraviti bi bilo to že iz tega ozira, ker je konečno vendar izboljšanje. Ustanovitev četrtega razreda se je pa hotela od gotovih krogov na vsak način preprečiti, kajti akt je ležal toliko časa ves zaprašen pri e. kr. okr. glavarstvu v Kamniku, da se je otvoril v Mekinjah v samostanu četrty razred in za tem seveda še drugi razredi. Sedaj je dež. šolski nadzornik seveda drugih misli, kakor leta 1901, in se izgovarja, saj Kamničani nimate potrebe za boljše šole, ko imate v svoji bližini, v Mekinjah samostansko šolo z višjimi razredi. Ne bomo tukaj obširno razpravljali, da nima Kamnik dobička bodisi duševnega ali pa gmotnega od samostana in njegove šole v Mekinjah, ker o tem je vsak meščan prepričan bodisi obrtnik, trgovec ali uradnik. Dotični krogi, ki so preprečili ustanovitev četrtega razreda dekliške šole v Kamniku, so gotovo storili veliko napako in našemu mestu in njegovim prebivalcem prizadeli občutno škodo. Bogzna, se bode li dalo to v doglednem času popraviti, pričakovati tega ne moremo. Samostanske šole naj se osnujejo ondi, kjer ni podlage

za posvetne šole. V krajih pa, kjer je nujna potreba razširiti posvetne šole, bi na noben način ne smele samostanske šole to preprečiti. Vsakomur je znano, da ni vsakemu dano svoje otroke pošiljati v samostansko šolo, ker so s tem zvezani precejšnji stroški, ki jih ravno mal obrtnik težko zmaguje in otrokom takih prebivalcev na tak umeten način ubraniti poset višjih razredov, kot so v našem mestu na razpolago, bi se lahko imenovalo — pregreha. (Dalje prih.)

Še enkrat Domžale.

(Konec.)

Po zagovoru razglasi sodnik g. dr. Pajnič sodbo, ki se glasi: F. Stele in H. Sax sta kriva prestopka zoper javne naprave in naredbe po § 314 in se obsodita prvi na 48 ur zapora, drugi na 10 K globe; Pavel Stefanović, kriv prestopka po § 311, poskus uradno osebo zapeljati k pristranosti, na 20 K globe, M. Kvas po § 411 kriv prestopka zoper telesno varnost na 24 ur zapora. B. Polak in Iv. Žagar se oproščata prestopka po § 312, kakor tudi Stefanović prestopkov po §§ 312 in 320. Pripomniti moramo še, da obtoženec Kvas ni bil sojen po § 411, temveč po § 431, kar je pač velikanska razlika. Tekom obravnave se je dokazalo, da njegovo dejanje ni v nikaki zvezi z domžalsko demonstracijo. Zagovornika Kvas ni imel. — Proti obsodbi vložili so vsi obtoženi rekorze. Svojčas so nemški listi tako zelo vpili o nasilstvih Slovencev, ta obravnava je jasno pokazala, kako so gotovi krogi pretiravali. Mnogo se je trudil bivši kamniški okr. glavar pl. Cron, da bi obdolžence, seveda same Slovence, spravil v kolikor mogoče ostre kazni, v svojem poročilu na vlado je očrnil slovenske obdolžence in jih obdolžil, da so krivi rabuke, ter citiral v poročilu paragrafe, ki bi po njegovem mnenju se morali uporabiti proti obtožencem in s takim svojim postopanjem je najbrže hotel vplivati na sodišče. Če bi se bilo sodišče ravnalo po njegovem poročilu, moralo bi obsoditi obtožence kot hudodelnike od 1 do 6 mesecev v zapor. Vsled takega poročila okr. glavarja uvedlo je deželno sodišče preiskavo, ki jo je pa moralo konečno odstopiti okr. sodniji, ker je zadeva premalenkostna za deželno sodišče. Proti Nemcem ni vložil okr. glavar pl. Cron takega poročila, dasi se jim je dokazalo s pričami, da so grozili z revolverji, metali kamenje in bili le Nemci pravi in edini vzrok demonstracij. Navadno uporabljajo vladni organi dvojno mero, to občutimo posebno mi Slovenci dostikrat. No čuditi se temu ne moremo, saj se okr. glavarji sami vdeležujejo provokacij kakor n. pr. Cron v Domžalah, da s takim svojim krivičnim ravnanjem varujejo nemške izzivače. Plemeniti Cron je v krogu svojih prijateljev prokoval vsem vdeležencem domžalskih demonstracij, kateri

so prišli v preiskavo, obžutne zaporne kazni najmanj par tednov, menda je iz tega namena sestavil tako poročilo na vlado. Primerjamo naj poročilo tega okr. glavarja in pa poročilo nekega res nepristranskega orožnika, ki je izjavil, da je on smatral domžalsko demonstracijo za popolnoma dostojno, vršečo se v postavnih mejah, pa imamo lepo sliko, kako se proti nam od nemško mislečih vladnih mož postopa. Tudi uradna Laibacher Zeitung se je svojčas pridružila mnenju klike à la Deutsche Wacht in Slovence grdila, no seveda ona zajema iz vladnih jasli bodisi poročila ali pa denarno podporo, vladni možje so pa redkokdaj nasproti nam pravični. Laibacherica je sicer obljubila, da bo nepristransko poročala, ko bo sodnija končala zadevo, a sedaj molči; tolažimo se, saj morda še izpolni svojo obljubo, ker zadeva še ni definitivno rešena, ker so se obtoženci pritožili zaradi odmerjenja kazni. Zasedovali pa bomo to do konca.

Umrla je v ponedeljek 19. t. m. zvečer ob 3/4 7. gospa Izabela pl. Franck, rojena grofica Bylandt-Rheydt. Pokojnica je bila mati gosp. polkovnika viteza pl. Franck, kateri je v Kamniku naseljen že veliko let. Pogreb se je vršil v četrtek in se ga je udeležilo mnogo občinstva, prišlo je k pogrebu tudi več častnikov iz Ljubljane.

Sokol v Kamniku. Telovadne ure so vsak ponedeljek in četrtek za proste vaje, vsako soboto za redovne vaje vselej od 8. do 10. ure zvečer.

Nova zima se menda hoče pri nas pričeti. Troke planinskih pastaričie so priletele v tem tednu k nam in iskale po vrtovih zavetišča, ker jih je prepodil na novo zapadli sneg po planinah.

Požig zaradi 20 vinarjev. Od 20. na 21. t. m. je zažgal ob 1/2 1. uri zjutraj Janez Goste, gostaški sin, leseno bajto Francetu Stele v Podborštu blizu Mlake v komendski fari. Prepiral se je s svojo teto in zahteval od nje 20 vinarjev za žganje. Ker mu teta ni hotela teh 20 vin. dati, zažgal je iz jeze sosedovo bajto. Poleg bajte je zgorelo tudi nekaj poljskega orodja in ima pogorelec kakih 800 K škode. Požigalec javil se je sam še v isti noči kamniškemu orožnikom.

Velika zaloga
pri **F. Pečniku**
v Domžalah. **vsakovrstne opeke**
(falz-cegla)

Postrežba točna, cene nizke. iz raznih velikih tovarn.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu Kamnika in okolice uljudno naznanjam, da preselim s **1. aprilom** t. l. svojo

krojaško obrt v Kamnik

v lastno hišo.

Priporočam se v vsakovrstno izdelovanje oblek za gospode in dečke po najnovejšem kroju. Izdelujem tudi obleko za čč. duhovščino ter uniforme za gg. uradnike.

Postrežba točna. Cene primerne.

Ivan N. Potočnik.

Sprejemem takoj
brega krojaškega nčena.

Stanje hranilnih vlog:
nad **1,350.000 K**

MESTNA HRANILNICA V KAMNIKU

Rezervni zaklad:
nad **25.000 K**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kamniška z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.